

Farge som materiale

Håndverksstipendiat med fokus på lokale ressurser for farge og materialitet.

Som professor i farge kommer jeg opp i mange ulike veiledningssituasjoner der jeg som regel føler at min kompetanse er adekvat. Nå har jeg fått en ny utfordring. Jeg skal være hovedveileder for en håndverksstipendiat med fokus på farge og materialitet. Det er et fordypningsområde jeg gjerne så at flere enn jeg fikk mer innsikt i.

Debatten om farge innenfor design- og arkitekturfagene er ofte relatert til estetikk, innhold, funksjon eller bransje. Mange henter inspirasjon fra magasiner og nettet, og velger fra brosjyrer uten å tenke materialitet. Farger blir noe rent visuelt, til og med abstrakt, og ikke taktilt. I tillegg tenker vi for lite over hva som er i malingspannet. Bærekraft, ja takk, og mange skilter med grønne produkter, men vi har vanskeligheter med å verifisere dette. I tillegg hentes for mye råvarer fra utlandet. Med andre ord, vi vil ha kortreist mat og øl, men kan vi for eksempel også få kortreiste pigmenter og bindemidler?

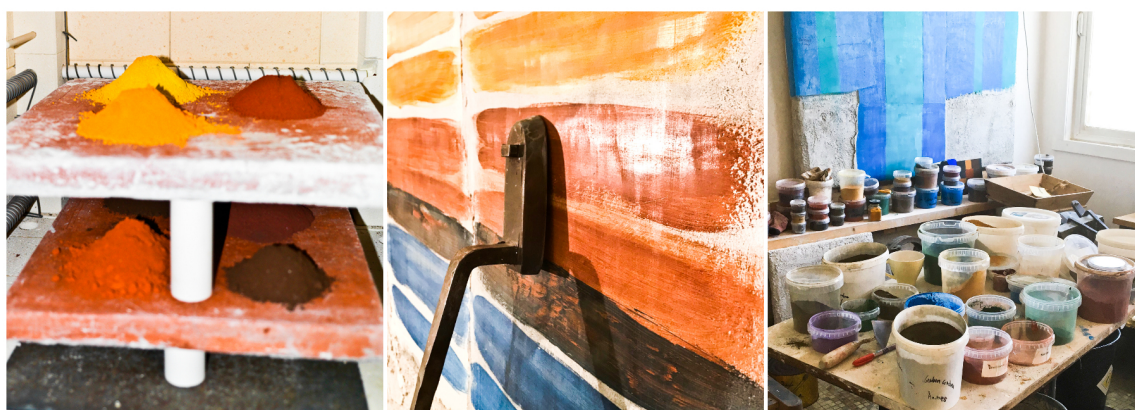
Mette L'orange

Kalkmaleren

Det er ett av de spørsmål stipendiat Bent Erik Myrvoll reiser i sin prosjektbeskrivelse. Han definerer seg spesifikt i denne konteksten som kalkmaler. Myrvoll behersker allerede avanserte teknikker og metoder innen tradisjonell muring og maling, men vil fordype seg videre i forskningsperioden. Han skal først og fremst fokusere på brenning og lesking av kalkstein og pigmenter, med tanke på fresco og stucco lustrato. Dermed spør han seg om kalken han bruker i pussene kan hentes fra lokale resurser i stedet for å importeres fra utlandet (Gotland for eksempel). Dog understreker han at den avanserte kompetansen med brenning og lesking av kalkstein som er etablert der, er vanskelig å bygge opp fra grunnen av. Som billedkunstner er han også opptatt av fargens kvalitet, og vil se nærmere på hvordan man kan bruke jordsmonnet her i landet, eller bearbeide etablerte bærekraftige pigmenter for å utvide fargespekteret.

I ATELIERET: bentmyrvoll.com

FARGETEKNIKK: Brenning av jordpigmenter for å manipulere og høyne fargetemperaturen. Kuløren kan endres drastisk, som regel mot varmere toner. De samme pigmentene brukt i stucco lustro-utprøving.

Stipendiatordningen

Stipendiatstillingene ved Norsk Håndverksinstitutt henger høyt. Hvert år utlyses to stillinger som treårige håndverksstipendiater, slik at det til enhver tid er seks stipendiater i arbeid. I fjor var det ca. 90 søkere. Det er ikke mange som får dette med andre ord, noe som indikerer store kvalitetskrav i utvelgelsen. Man kunne ønske seg flere, for denne type forskning bør vies mer plass.

Formålet med stipendiatordningen er å ivareta og foredle tradisjonelt håndverk, med en praktisk tilnærming. Men formgivning og innhold er også viktig, så det er fokus på hele prosessen fra valg av materialer og bearbeiding til ferdig produkt.

UNDERVISER: Myrvoll har lenge vært knyttet til Ålesund Kunstfagskole som har undervisning i fresco og murale teknikker. Her med elevene.

Formidling

Stipendiatene skal formidle sitt arbeid ut til miljøet og er med på å skape en bredere plattform for fremtidig yrkesutøvelse. Dette gjør de blant annet med å blogge på websidene til håndverksinstituttet. Myrvoll sier i sin blogg: «Jeg vil med en kunstners øyne og en håndverkers hånd skape kunsthåndverk fra hjertet. Jeg vil belyse gjennom praktisk forskning hvor vakker en fargeflate kan være når alt stemmer overens og er i harmoni. Med kunstnerens blikk vil jeg samle og kartlegge de norske fargene og mineralske råvarer vi har rundt oss. Deretter vil håndverkeren i meg ta dette videre i praktisk forskning der lek og utprøving av materialene blir det viktigste.»

Han lover fotodokumentasjon av høy kvalitet for å prøve å inspirere og trekke andre interesserte inn i den vidunderlige verden av farger og mineralske materialer. Slik det allerede tegner seg i hans arbeid vil nok perioden også omfatte eksperimenter med arkitektonisk relaterte produkter som farget terrasso med lokalt tilslag, farget kalkpuss for fasader, og utradisjonell bruk av teknikker som vanligvis hører kunsten til. Fokus er dog på fremragende håndverk.

Myrvoll bor og arbeider i Ålesund, så Jugendbyen kan glede seg til resultatene. Begrepet farge og materialitet kombinert med stilart og tidstypiske farger, det krever ekspertise av dette kaliberet. Jeg håper de vet å utnytte denne lokale spisskompetansen.

Mette L'orange

Billedkunstner og sivilarkitekt. Professor i farge ved Kunsthøgskolen i Oslo og Kunst og designhøgskolen i Bergen. Arbeider også med maleri, utsmykking og romlige installasjoner, fokus på farger i to og tre dimensjoner.

Mer informasjon:

Følg Myrvolls prosess på bloggen hans: handverksinstituttet.no/Stipendiater/Kalkmalerens-blogg

På websiden og facebook siden til Håndverksinstituttet (handverksinstituttet.no) finner du informasjon om nåværende og tidligere stipendiater, blant annet Erlend Mæhlum og Anne Louise Berg fra malerfaget.